

УДК 339.92(477):330.341.1
JEL Classification: F15; F20; O32

© Марченко Т.В., 2018
t.marchenko@chnu.edu.ua

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці

ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ ЧЕРЕЗ УЧАСТЬ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ДОСЛІДНИЦЬКОМУ ПРОСТОРИ

Досліджуються деякі аспекти участі України в європейських інноваційних програмах, зокрема в рамкових програмах ЄС з наукових досліджень і розвитку технологій; розглядаються чинники, які зумовлюють привабливість цих програм для України, а також можливі ризики, пов'язані з імплементацією політики ЄС у сфері науки в українську дійсність. На основі аналізу стану і перспектив розвитку вітчизняної економіки визначено основні пріоритети національної інтеграційної політики і запропоновано комплекс заходів щодо активізації та підвищення інноваційного потенціалу України через участь в європейських інноваційних програмах.

Ключові слова: міжнародне науково-технічне співробітництво; Європейський дослідницький простір (ERA); рамкові програми ЄС з наукових досліджень і розвитку технологій; «Горизонт 2020»; інноваційний потенціал.

Постановка проблеми. В умовах глобалізації вибудовується нова модель сучасного економічного розвитку, основою якої є здатність суспільства формувати, розповсюджувати, застосовувати, генерувати знання. Наукові знання стають головним джерелом і основним фактором забезпечення сталого економічного розвитку. Перехід від індустріального до постіндустріального типу економічного розвитку надає поняттю інновацій нове соціально-економічне наповнення. Глобалізація та інтелектуалізація економіки, які супроводжуються високими темпами поширення інновацій у світовому господарстві, докорінно змінюють соціально-економічну структуру сучасних суспільств та виробничих процесів. Стає очевидним, що для вирішення господарсько-економічних завдань потрібні нові підходи, якісні прогресивні зміни. Потреба зростання інноваційної активності дедалі сильніше зумовлюється необхідністю структурної трансформації економіки України та забезпечення її глобальної конкурентоспроможності.

Послідовна інтеграція України в європейський науково-дослідницький простір є одним із ключових пріоритетів зовнішньої політики держави, важливим компонентом євроінтеграції як стратегії економічного розвитку. Розширення ЄС, впровадження політики „нового сусідства” забезпечують українським науковцям широкі можливості участі в європейських науково-дослідних схемах та програмах. Міжнародне науково-технічне співробітництво з позиції його складових і особливостей здійснення є предметом дискусій, причиною різноманіття поглядів у різних

джерелах як наукового, так і практичного спрямування. Тому на цій основі актуальним є дослідження участі України в міжнародних інноваційних програмах як фактору її євроінтеграції та впливу на економічний розвиток країни і рівень конкурентоспроможності української продукції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною і методологічною основою даної роботи є праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів з питань регулювання та розвитку інноваційної діяльності. Інноваційним проблемам та питанням становлення інноваційного шляху розвитку економіки присвячені дослідження багатьох відомих вчених-економістів. Окремі аспекти цієї проблематики розглядали такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як Б. Асгайм, В.Геєць, Б. Готц-Гарт, С. Кортум, П. Мороне, К. Прахалад, В.Семиноженко, Й. Шумпетер та інші [2; 5; 7; 11].

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Поряд з цим значна кількість аспектів інноваційної політики залишаються не розкритими і потребують теоретичного, методологічного та практичного вирішення. Нинішній механізм регулювання інноваційної діяльності поки що не повністю відповідає сучасним вимогам економіки держави і не мав необхідної комплексної методологічної основи. Динамічні умови розвитку світового господарства вимагають постійного коректування й удосконалення інноваційної стратегії України з урахуванням нових викликів, що постають перед її економікою. Зокрема, недостатньо уваги приділяється вибору конкретних шляхів науково-технологічної

адаптації української економіки до вимог і стандартів ЄС, що актуалізує проблему пошуку нових дослідницьких ніш у процесі реалізації міжнародних інноваційних програм, спрямованих на поглиблення європейської інтеграції України. Усе це свідчить про велику потребу дослідження проблеми інноваційного розвитку.

Формулювання цілей статті. Основою дослідження є аналіз науково-технологічного та інноваційного розвитку як стратегічних контурів економічного росту і конкурентоспроможності країн, а також визначення основних чинників, які зумовлюють привабливість міжнародних інноваційних програм для України, можливих ризиків, пов'язаних з адаптацією політики ЄС у сфері науки до української дійсності, а також оптимальних шляхів підвищення інноваційного потенціалу України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз світових тенденцій економічного розвитку свідчить, що інноваційний шлях розвитку є найбільш перспективним як для окремих галузей, так і економіки в цілому. Багато країн зуміли вийти в лідери за багатьма принципово важливими напрямками завдяки вирішенню комплексу проблем у сфері науки і технологій, створенню сприятливих інституціональних умов для новаторів і підприємців. Технологічний прогрес змінив масштаби і структуру виробництва індустріально розвинених країн і суттєво вплинув на якість життя й добробут населення [2; 5; 11].

Прагнення України вступити до Європейського Союзу, інтеграційні процеси, розвиток економічних відносин з іншими країнами вимагає підвищення конкурентоспроможності національної економіки, її більшої відкритості, що досягається шляхом інноваційних перетворень. Послідовна інтеграція України в європейський науково-дослідницький простір є одним із ключових пріоритетів зовнішньої політики держави, важливим компонентом євроінтеграції як стратегії економічного розвитку. Розширення ЄС, впровадження політики „нового сусідства” забезпечують українським науковцям широкі можливості участі в європейських науково-дослідних схемах та програмах. Тому на цій основі актуальним є дослідження впливу розвитку науки, швидкості впровадження технологічних нововведень на економічне зростання України і рівень конкурентоспроможності української продукції.

Науково-технічне співробітництво України з Євросоюзом, складова якого – участь в Рамкових програмах, є потужним сегментом загального

механізму інтеграції нашої держави у континентальний ринковий простір. Цей напрям співробітництва особливо важливий щодо цілеспрямованого створення сприятливих умов співробітництва, налагодження політико-економічного взаєморозуміння.

Реалізація довгострокових науково-технологічних пріоритетів у державі – важлива передумова активної участі України в європейських програмах. Тому для визначення першочергових напрямів реалізації державної науково-технологічної політики в контексті входження України в єдиний освітній і науковий простір Європи необхідно взяти до уваги пріоритетні напрями розвитку Європейського дослідницького простору:

1. Спільне використання знання (відкритий доступ для дослідників до результатів інших наукових досліджень), насамперед прикладних досліджень комерційного спрямування.

2. Розвиток державної інфраструктури наукових досліджень світового гатунку (поліпшення законодавчих умов для збільшення загалу інвестицій).

3. Зміцнення державних дослідницьких інституцій (збільшення фінансування, автономії, вирівнювання законодавчо-нормативних умов їхньої співпраці з приватним сектором).

4. Оптимізація європейських програм дослідження та пріоритетів (спрощеність нормативних правил і процедур систем фінансування досліджень ЄС, гармонізація національних програм фінансування тощо).

5. Відкритість до світу: міжнародна співпраця (формування єдиних пріоритетів для всіх країн ЄС та вирівнювання умов співпраці для дослідників із тих країн, що не є членами ЄС).

6. Усвідомлення єдиного європейського ринку праці для дослідників з різних країн (покращення умов для збільшення мобільності дослідницького потенціалу) [1; 4].

Відповідно до визначених пріоритетів, основними механізмами реалізації державних і приватних зусиль щодо подальшого розвитку Європейського дослідницького простору, вважаються фінансове (фіскальне та інвестиційне) стимулювання; спільне фінансування у рамках бюджету ЄС; координація національних програм і політики; розроблення нових фінансових інструментів ЄС; законодавче забезпечення.

Послідовне втілення в життя ключових завдань щодо широкого і ефективного залучення науково-технологічної сфери України у спільний науково-дослідний простір ЄС має постати не тільки засобом прискорення української

інтеграції до ЄС до механізмів світової економіки, але й стимулом для національної економіки в цілому, умовою її виходу на передові рубежі прогресу та міжнародного конкурентного змагання.

Інноваційний та інтелектуальний розвиток є на сьогодні основними факторами зміцнення конкурентоспроможності в промислово розвинених країнах. На рисунку 1 зображена залежність між розвитком науки, інноваційною діяльністю, яка можлива тільки на її основі, конкурентоспроможністю та економічним зростанням. У цивілізованому світі давно усвідомлено, що добробут сучасного суспільства, в першу чергу, залежить від таких важливих факторів, як освіта, культура, новітні технології, побудовані на реалізації здобутків

фундаментальних наук. Головним ресурсом ефективно функціонуючих систем господарювання стають творчі, інноваційні здібності людей, інтелектуальний капітал. результату.

Структурно-інноваційна політика не може здійснюватися виключно ринковими інструментами – з ними мають органічно поєднуватися адміністративні методи та механізми. Ці функції повинні взяти на себе держава. Стимулювання науково-технологічного розвитку, реалізації завдань структурно-інноваційної стратегії має стати однією з визначальних цілей Уряду, ВРУ, органів виконавчої та представницької влади на місцях [9; 12].

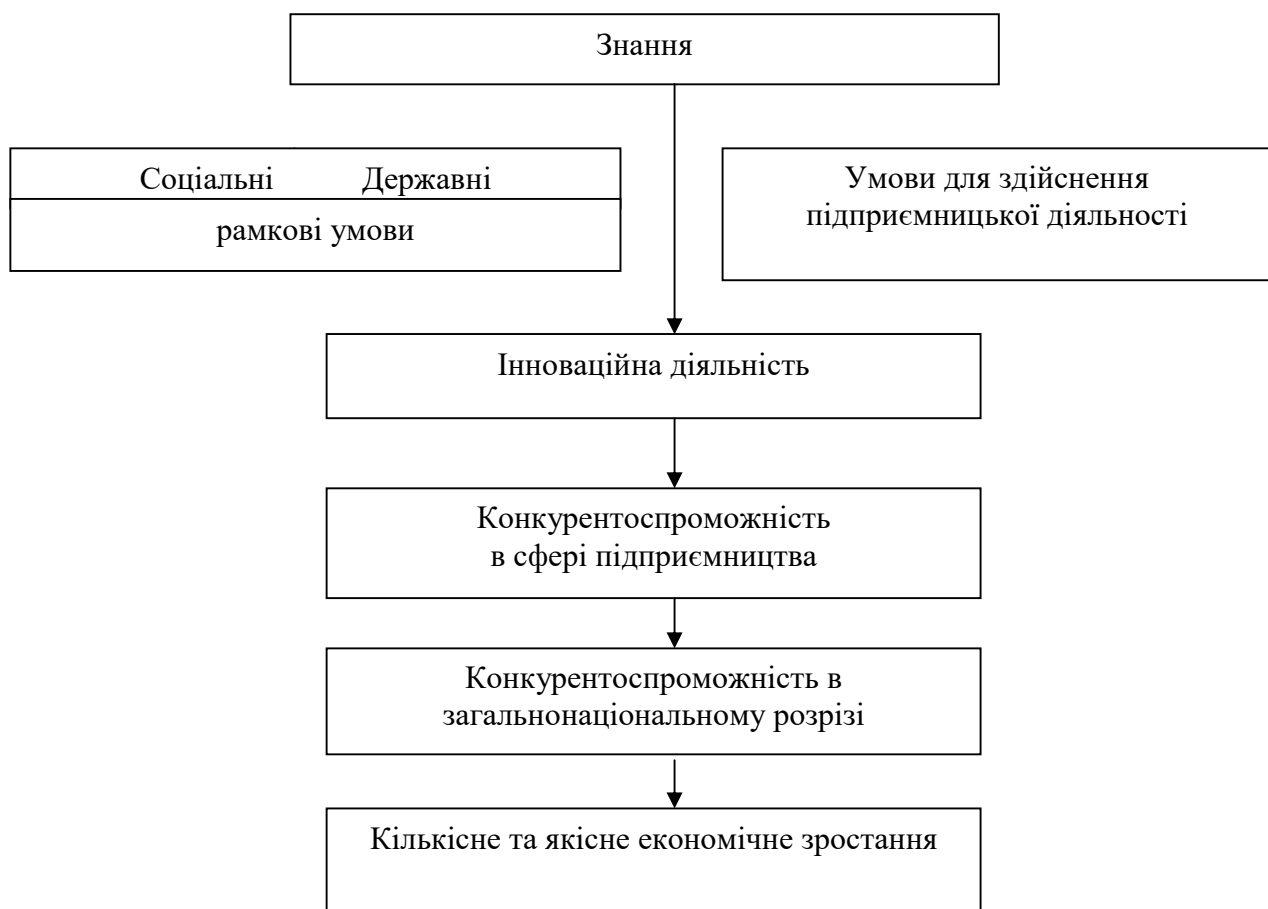

Рис. 1. Залежність між інноваційною діяльністю, конкурентоспроможністю та економічним зростанням*

*Складено автором на основі [5; 7; 11]

Важливою метою державної політики сприяння інноваціям є досягнення стандартів розвитку, притаманних розвиненим країнам світу, зокрема Європейського співтовариства. Тільки так Україна зможе приєднатися до Інноваційної програми Європейського Союзу і брати в ній активну участь.

З огляду на прийняте керівництвом нашої держави політичне рішення про рух України у

напрямі до ЄС стає очевидною необхідність низки дій щодо полегшення адаптування нашої країни до Єдиного європейського наукового простору і використання досвіду організації європейських рамкових програм.

- По-перше, необхідно підвищити рівень поінформованості української наукової спільноти про міжнародне науково-технічне співробітництво. Адже сьогодні він доволі

низький. Виправити ситуацію зміг би спеціальний інформаційний центр при Міністерстві освіти і науки України (МОНУ), який спирався б у своїй діяльності на НАН України, провідні академічні інститути, вищі навчальні заклади та наукові організації відомчого підпорядкування. Потрібне своєчасне інформування про конкурси, які проводяться у рамках програми “Горизонт 2020”, оскільки теоретично українські вчені можуть бути їх учасниками на правах субпідрядної організації.

- По-друге, в разі прямої участі української наукової організації у проектах, що перемогли в тендерах “Горизонт 2020”, МОНУ мусить віднаходити кошти для її фінансування, зважаючи не тільки на важливість конкретної розробки, а й на престижність такої участі для нашої держави. До того ж, якщо участь українських учених викликатиме велику зацікавленість європейських партнерів, то, можливо, як виняток, керівництво “Горизонт 2020” прийме рішення про пряме їх фінансування на загальних підставах.

- По-третє, слід активізувати участь України у таких значних загальноєвропейських програмах, як COST (співробітництво в галузі наукових досліджень) [3] та EUREKA (співробітництво з метою реалізації наукових досягнень у промисловості) [10]. У цих програмах беруть участь тисячі європейських наукових організацій, що свідчить про велику потребу в них. Нашій державі варто налагодити партнерські стосунки з керівництвом програми COST (підняття участі України до повного

членства покращить умови участі наших вчених у спільних фундаментальних дослідженнях) і активніше долучитися до діяльності в рамках програми EUREKA.

Європейські програми EUREKA, CRAFT та COST формально не є складовими FP, але тісно пов’язані з нею за цілями та змістом. На рис. 2 виокремлено їхні риси та місце в Європейському дослідницькому просторі. Програми COST та EUREKA співпрацюють з Рамковою програмою, проте з різних боків. Якщо програма COST відповідає за фундаментальні дослідження, то програма EUREKA позиціонується на ринку водночас з програмою CRAFT, яка спеціалізується на підтримці малих та середніх підприємств (МСП).

Участь в проектах програми EUREKA сприяє ринковому розвитку економіки України. Як відомо зі статистики виконання проектів європейської програми EUREKA, 70% виконаних проектів оцінюються виконавцями як успішні і мають дуже добрий показник комерційного результату [6]. Сама участь європейських компаній у цих проектах є перспективною та престижною. В EUREKA-проектах беруть участь не тільки такі відомі великі компанії як BMW, Philips, BBC, а й поряд з ними і малі та середні компанії, що є показником гнучкості та відсутності жорстких рамок у програмі EUREKA. Участь українських організацій та підприємств у цій програмі надає можливість вийти на співробітництво з науковими та виробничими організаціями, а також розширити ринок збуту.

Європейська R&D кооперація

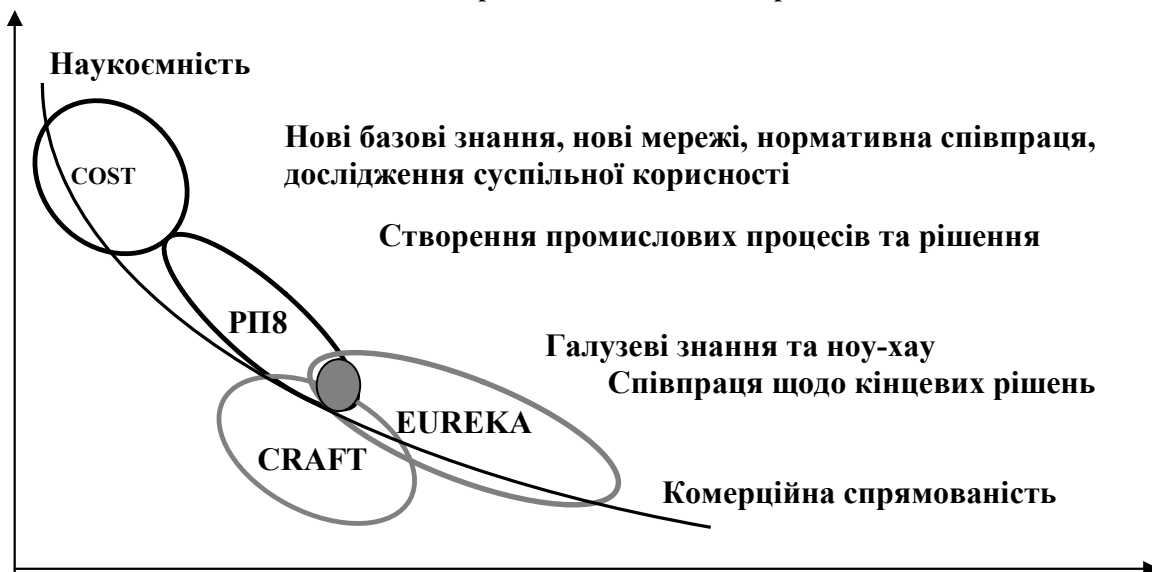

Рис. 2. Структурні зв'язки програм EUREKA, COST та CRAFT в Європейському науково-технологічному просторі [3-4: 10]

Участь України у європейських програмах сприятиме та полегшуватиме реалізацію

міжнародних проектів за участю українських компаній, науково-дослідних організацій та

університетів, які спеціалізуються на новітніх технологіях. Україна матиме можливість брати участь у цьому процесі та посилювати позиції українських технологій на європейському просторі, сприятиме ефективній інтеграції України до нього.

- По-четверте, необхідно створити національний центр інноваційних пропозицій щодо міжнародного науково-технічного співробітництва за аналогією з європейськими IRC (Innovation Relay Center). Розгалужена мережа таких центрів (їх близько 70) була заснована за 5FP для обслуговування окремих регіонів країн ЄС. Щоб створити український IRC, потрібно вдатися до кроків, про які тут уже йшлося, – налагодити зв'язки з керівництвом “Горизонт 2020” або доповнити існуючий договір з науково-технічного співробітництва з ЄС. Такий центр міг би встановити плідні взаємовигідні контакти з мережею IRC в Європі для надання пропозицій щодо реалізації вітчизняних наукових розробок, пошуку партнерів, а також використання розробок зарубіжних учених. Оскільки діяльність національного центру має базуватися на європейських стандартах підготовки пропозицій, то спочатку він може працювати (за правилами європейських програм) як близьнюк з центрами у Польщі, Австрії, Німеччині і бути об'єднаним зі згаданим центром поширення інформації “Горизонт 2020”. Крім того, слід активізувати роботу з поширення за кордоном інформації про досягнення української науки (через Міністерства закордонних справ, а також освіти і науки).

Усі ці пропозиції націлені на вирішення ще одного дуже важливого завдання – пошук іноземних партнерів для співробітництва.

- І, нарешті, по-п'яте, в Україні, за прикладом ЄС, слід створити власний єдиний науковий простір з об'єднанням у ньому академічної, вузівської та галузевої науки. Тут мають діяти створені провідні центри (за європейською термінологією – *Centres of Excellence*), де зосередяться дослідження за передовими напрямками, що узгоджуватимуться як з державними пріоритетами розвитку науки і техніки, які періодично затверджуються Верховною Радою, так і з європейськими.

Одним з основних завдань цих центрів буде виконання прогностичних розробок, визначення потреби кожного конкретного напрямку для України [8]. Настав час прогнозувати розвиток науки, техніки і виробництва в Україні на основі аналітичних досліджень, організованих провідними центрами. Такий прогноз допоможе скоригувати першочергові напрями і полегшити

їх можливе узгодження з пріоритетами Рамкових програм, а це сприятиме нашому зближенню з європейською науковою спільнотою.

Для переходу на якісно новий рівень відносин з ЄС Україна передусім потребує радикальних внутрішніх реформ, спрямованих на забезпечення сталого розвитку. Міжнародні інноваційні програми можуть розглядатися як один із таких інструментів. Вони сприятимуть адаптації країни до норм і стандартів ЄС, підвищуватимуть мобільність українських експертів, дослідників та освітян на європейському просторі, прискорюватимуть європейську інтеграцію. Повноцінна участь у проектах програми «Горизонт 2020» сприяла б залученню країни до передових технологій, реалізації її наукового потенціалу, додатковому фінансуванню українських науково-дослідних організацій і установ, що беруть участь у спільних проектах.

Висновки. На основі досліджуваного матеріалу можна зробити наступні висновки:

- практичними результатами міжнародного співробітництва України має стати досягнення стандартів інноваційного розвитку, притаманних розвиненим країнам світу;
- державне регулювання інновацій сприятиме прискоренню формування і введення в дію інноваційної моделі розвитку. Така модель має передбачати:
  - реалізацію принципу пріоритетності ресурсного забезпечення інноваційної діяльності промислового та сільськогосподарського комплексу;
  - підготовку кадрів у галузі наукового менеджменту та маркетингу;
  - створення умов для ефективної інноваційної діяльності регіонів, галузей, окремих підприємств.
- для досягнення результативності державна інноваційна політика має стати органічною складовою державної зовнішньої та внутрішньої соціально-економічної політики, підґрунтям для формування програм соціально-економічного розвитку та програм діяльності уряду.

Поетапне розв'язання економічних питань, диверсифікація торгівлі, наповнення реальним змістом економічної та науково-технічної співпраці, приведення у відповідність конкурентної політики, митної справи, охорони кордонів та інших галузей, які підпадають під компетенцію ЄС, до норм Союзу – це ті конкретні кроки, без яких європейський вибір України залишиться політичною декларацією, тоді як послідовне втілення їх рано чи пізно дозволить досягти наміченої цілі. Впровадження

у практику концептуальних засад формування державної політики у сфері інноваційної діяльності дасть змогу перетворити цю політику

на визначальний фактор інноваційного розвитку економіки України.

Список літератури

1. Arnold, E. (2012) [Understanding long-term impacts of R&D funding: The EU framework programme](#). Research Evaluation, 2012, Vol. 21(5), pp.332-343.
2. Asheim B. The Role of Regional Innovation Systems in a Globalizing Economy: comparing knowledge bases and institutional frameworks of Nordic clusters. Industrial dynamics, innovation and development / B.Asheim // Elsinore, 2004.
3. European Cooperation in Science and Technology (COST). Retrieved from <http://www.cost.eu>.
4. Horizon 2020 Work Programme for Research & Innovation 2018-2020. Retrieved from https://ec.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34740/horizon-2020-work-programme-research-innovation-2018-2020_it/
5. Hotz-Hart B. Innovation / B.Hotz-Hart, B.Good, C.Küchler, A.Reuter-Hofer // Verlag Rüegger. – Zürich/Chur, Schweiz, 2003.
6. Міжнародна Європейська інноваційна науково-технічна програма EUREKA в Україні [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.eurekanetwork.org/countries/ukraine>.
7. Morone P. Knowledge Diffusion and Innovation / Piergiuseppe Morone, Richard Taylor // Edward Elgar. – Cheltenham, UK; Northampton, USA, 2010. – 177 p.
8. Нікітін Ю. А., Рукас-Пасічнийюк В. Г. Розвиток інноваційного потенціалу наукової організації України як результат участі у проєкті 7 Рамкової програми Європейського Союзу / Ю. А. Нікітін, В. Г. Рукас-Пасічнийюк // Наука та інновації. – 2015. – Т.11(1). – С. 22-25.
9. Новікова І. Е. Чи здатна українська наукова спільнота успішно інтегрувати в систему європейського трансферу знань? / І. Е. Новікова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2017. – Вип.1(190). – С.20-27.
10. Official site of the EUREKA initiative. Retrieved from <http://www.eurekanetwork.org>.
11. Prahalad C.K. Die Revolution der Innovation / C.K.Prahalad, M.S.Krishnan // Redline Verlag, Finanzbuchverlag GmbH. – München, 2009. – 336 p.
12. Національний Центр зі співробітництва з ЄС у сфері науки та технологій [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.stcu.int>.
1. Arnold, E. (2012) [Understanding long-term impacts of R&D funding: The EU framework programme](#). Research Evaluation, 2012, Vol. 21(5), pp.332-343.
2. Asheim B. The Role of Regional Innovation Systems in a Globalizing Economy: comparing knowledge bases and institutional frameworks of Nordic clusters. Industrial dynamics, innovation and development / B.Asheim // Elsinore, 2004.
3. European Cooperation in Science and Technology (COST). Retrieved from <http://www.cost.eu>.
4. Horizon 2020 Work Programme for Research & Innovation 2018-2020. Retrieved from https://ec.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/34740/horizon-2020-work-programme-research-innovation-2018-2020_it/
5. Hotz-Hart B. Innovation / B.Hotz-Hart, B.Good, C.Küchler, A.Reuter-Hofer // Verlag Rüegger. – Zürich/Chur, Schweiz, 2003.
6. Mizhnarodna Yevropeiska innovatsiina naukovotekhnichna prohrama EUREKA v Ukraini [International European innovative scientific and technical program EUREKA in Ukraine]. Retrieved from <http://www.eurekanetwork.org/countries/ukraine> [in Ukrainian].
7. Morone P. Knowledge Diffusion and Innovation / Piergiuseppe Morone, Richard Taylor // Edward Elgar. – Cheltenham, UK; Northampton, USA, 2010. – 177 p.
8. Nikitin, Yu.A ; Rukas-Pasichnyuk, V.G (2015) Rozvytok innovatsiinoho potentsialu naukovoï orhanizatsii Ukrainy yak rezultat uchsti u proekti 7 Ramkovoï prohramy Yevropeiskoho Soiuzu [The Development of Innovative Capacity of the Scientific Organization of Ukraine as a Result of Participation in the Project of the Seventh Framework Programme of the European Union]. Nauka ta Innovacii - Science and innovation, Vol.11(1), pp.22-25 [in Ukrainian].
9. Novikova, I. (2017) Chy zdatna ukrainska naukova spilnota uspishno intehruvaty v systemu yevropeiskoho transferu znan? [Can the Ukrainian scientific society successfully integrate into European knowledge transfer?] Visnik Kiïvs'kogo Nacional'nogo Universitetu imeni Tarasa Ševčenko. Ekonomika – Bulletin of the Taras Shevchenko National University of Kyiv. Economy, Vol.1(190), pp. 20-27 [in Ukrainian].
10. Official site of the EUREKA initiative. Retrieved from <http://www.eurekanetwork.org>.
11. Prahalad C.K. Die Revolution der Innovation / C.K.Prahalad, M.S.Krishnan // Redline Verlag, Finanzbuchverlag GmbH. – München, 2009. – 336 p.
12. Natsionalnyi Tsentri zi spivrobitnytstva z YeS u sferi nauky ta tekhnolohii [The Science & Technology Center in Ukraine (STCU) Cooperation]. Retrieved from <http://www.stcu.int> [in Ukrainian].

ИНТЕЛЛЕКТУАЛИЗАЦИЯ ИННОВАЦИОННОЙ СФЕРЫ УКРАИНЫ ЧЕРЕЗ УЧАСТИЕ В ЕВРОПЕЙСКОМ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОМ ПРОСТРАНСТВЕ

Исследуются некоторые аспекты участия Украины в европейских инновационных программах, в частности в рамочных программах ЕС по научным исследованиям и развитию технологий; рассматриваются факторы, которые обуславливают привлекательность этих программ для Украины, а также возможные риски, связанные с выполнением политики ЕС в сфере науки в украинскую действительность.

На основе анализа состояния и перспектив развития отечественной экономики определены основные приоритеты национальной интеграционной политики и предложен комплекс мер по активизации и повышения инновационного потенциала Украины через участие в европейских инновационных программах.

Ключевые слова: международное научно-техническое сотрудничество; Европейское исследовательское пространство (ERA); Рамочные программы ЕС по научным исследованиям и развитию технологий; «Горизонт 2020»; инновационный потенциал.

Summary

Tetyana Marchenko

INTELLECTUALIZATION OF UKRAINE'S INNOVATION SPHERE THROUGH PARTICIPATION IN THE EUROPEAN RESEARCH AREA

Actuality of this theme is explained by the creation of the global information society, the incipience of the new technological production method and by wide development of innovative cooperation between countries. Globalization and intellectualization of the economy radically change the socio-economic structure of modern societies and production processes. It becomes obvious that the need for the growth of innovation activity is increasingly conditioned by the need for a structural transformation of Ukraine's economy and ensuring its global competitiveness.

The basis of the research is to highlight innovation priorities and important emphasis of the structural policy of Ukraine in the context of European integration. Some aspects of participating of Ukraine in European innovative programs are researched, particularly in the EU Framework Programs for research and technological development; factors that cause the attractiveness of these programs for Ukraine, as well as the risks associated with implementation of EU policy in the sphere of science in the Ukrainian reality are considered.

The methodological basis of research constitute the historical and logical and systematic approaches in the study of patterns of innovation development in the context of economic growth and increase competitiveness.

The main priorities of national integration policy were defined on the basis of analysis of the state and prospects of development of the national economy and measures concerning Ukraine's innovative potential activation and improvement through participation in European innovative programs were proposed. International innovative programs will promote adaptation of the country to the EU norms and standards, increase mobility of Ukrainian experts, researchers and educators in the European space, speed up European integration.

Keywords: international scientific and technical cooperation; European Research Area (ERA); EU Framework Programmes for Research and Technology Development; "Horizon 2020"; innovative potential.